

မင်းလူ၏ ဝတ္ထုတိုများမှ အတွေးအမြင်ဝတ္ထုတိုများဖန်တီးမှုလေ့လာချက် မျိုးမာလာ^၁

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် စာရေးဆရာမင်းလူရေးသားခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများထဲမှ အတွေးအမြင်ဝတ္ထုတိုများ၏ ဖန်တီးမှုကိုလေ့လာတင်ပြထားသောစာတမ်းဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထုတိုများကိုဖန်တီးရာတွင် အတွေးအမြင်များပါသည့် ဝတ္ထုတိုများကိုဖန်တီးရန်ခက်ခဲပါသည်။ စာရေးဆရာမင်းလူသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မလူ့လောကတွင် ကြုံတွေ့နေရသောဖြစ်ရပ်များကိုအတွေးထက်ထက်ဖြင့် ဖန်တီးရေးဖွဲ့တတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏အတွေးအမြင် ဝတ္ထုများဖန်တီးပုံမှာ တစ်ပုဒ်နှင့်တစ်ပုဒ်မတူညီပါ။ သို့သော်လည်း ဝတ္ထုတိုင်းသည် နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ မင်းလူ၏ ဝတ္ထုတိုများထဲမှ ‘ကျွန်တော်နှင့် အတောင်ပံ၊ ကျပ်တန်ပုံပြင်၊ ဘာမှမဟုတ်ပါဘူး’ ဝတ္ထုတိုတို့၏ ဖန်တီးထားပုံနှင့်စာရေးသူ၏ အတွေးအမြင်ကိုလေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ ပြည်သူတို့ ကြားတွင် အထိရောက်ဆုံး စာပေအရေးအဖွဲ့ဖြစ်သည့် ဝတ္ထုတိုကို လေ့လာရာတွင် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိဒါန်း

ဤစာတမ်းသည် “မင်းလူ၏ဝတ္ထုတို”များထဲမှ အတွေးအမြင်ဝတ္ထုတိုများကို လေ့လာတင်ပြ ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၇၆ မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အတွင်း မင်းလူရေးသားခဲ့သောဝတ္ထုတိုများစွာရှိပါသည်။ လူ့စရိုက်လူ့သဘာဝဝတ္ထုတိုများ၊ ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများ၊ အတွေးအမြင် ဝတ္ထုတိုများ၊ အချစ်နှင့် အိမ်ထောင်ရေးဝတ္ထုတိုများစသည်ဖြင့်အမျိုးအစားကွဲပြားသော ဝတ္ထုတိုများစွာပါဝင်ပါသည်။ မင်းလူ၏ ဝတ္ထုတိုများသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မလောကတွင် နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရသည့်ဖြစ်ရပ်များထဲမှ စာရေးသူ တင်ပြလိုသည့် အကြောင်းတစ်ရပ်၊ အတွေးအခေါ်တစ်ရပ်ကို ပေါ်လွင်စေရန် ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်ဆောင် တို့ဖြင့် ဖန်တီးတင်ပြလေ့ရှိပါသည်။ လူမှုရေးရှုထောင့်မှနေ၍ ပြုပြင်စေချင်သည့် စေတနာဖြင့် ရေးသားလေ့ ရှိပါသည်။ သဘာဝကျသည်ဟုလက်ခံကြရသကဲ့သို့၊ နှစ်သက်ခြင်းခံစား မှုရသလိုလည်း ပေးစွမ်းပါ သည်။ ရိုးစင်းသော အကြောင်းအရာများနောက်ကွယ်မှ အတွေးအမြင်များကိုလည်း သိရှိခံစားကြ ပါသည်။ တွေးတောဆင်ခြင်နိုင်ကြပါသည်။ မင်းလူ၏ အတွေးအမြင် ဝတ္ထုတိုများထဲမှ (၃)ပုဒ်ကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

စာရေးသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း

မင်းလူကို စာရေးဆရာ၊ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ ဦးသာဓု(သခင်ဖေသန်း)နှင့် ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်ညိုတို့မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မေလ(၁၈) ရက်နေ့၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။ ငယ်မည်မှာ ဉာဏ်ပေါ်ဖြစ်ပြီး၊ ၁၉၅၉ခုနှစ်မှ ၁၉၆၈ ခုနှစ်အထိ စိန်ပေါလ်အထက်တန်းကျောင်း (အထက ၆၊ ဗိုလ်တထောင်) တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်အထိ အထက (၁)၊ သင်္ကန်းကျွန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ ပညာသင်ကြားပြီး အခြေခံပညာအထက်တန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ စာပေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့တွင် အတွင်းရေးမှူးနှင့် သိပ္ပံပညာအသင်း တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၆ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်)တွင် တက်ရောက်ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ၁၉၇၇ တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့(ဒဿနိကဗေဒ)ကို ရရှိခဲ့သည်။ တက္ကသိုလ်နှစ်ပတ်လည် မဂ္ဂဇင်းနှင့် နံရံကပ်စာစောင် လက်ရေးစာစောင်တို့တွင် တောကျောင်းဘုန်းကြီး

¹ ကထိက၊ မြန်မာစာပေ၊ ဒဂုံတက္ကသိုလ်

ကလောင်အမည်ဖြင့် ကဗျာများရေးခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ပဒေသာ မဂ္ဂဇင်း၌ ‘နေဝင်သွားတော့ လထွက်သည်’ ဝတ္ထုတိုနှင့် စာပေနယ်သို့ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့တုန့်၊ မင်းကိုညဏ်၊ မောင်ညဏ်မင်း ကလောင်အမည်ကွဲများဖြင့်လည်းရေးသားခဲ့သည်။ မစန်းစန်းအောင် (ယခုစာကြည့်တိုက်မှူး၊ ငြိမ်း၊ သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်နှင့်) လက်ထပ်ခဲ့ပြီး သမီးနှစ်ဦး (သူမနှင့် ယုယ) ထွန်းကားခဲ့ သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်မှစ၍ ရုပ်ရှင်နှင့် ဗွီဒီယိုဇာတ်ညွှန်းများ စတင်ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ မှ ၁၉၉၂ အထိ အင်းစိန်ထောင်တွင် အကျဉ်းချခံရသည်။ ကဗျာ၊ ဝတ္ထုတို၊ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုရှည်၊ ဆောင်းပါးများ၊ ပင်ကိုရေးလုံးချင်း စသည့်စာပေအမျိုးအစား အမျိုးမျိုးရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ၊ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့သည်။

ဝတ္ထုတို၏ သဘောသဘာဝ

ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ ရသစာပေကဏ္ဍထဲမှ အဖွဲ့ပုံစံတစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထုဆိုသည့် စကားသည် ပါဠိစကားမှ ဆင်းသက်လာသည့် ပါဠိသက်ဝေါဟာရ ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုနှင့် ပတ်သက်၍ အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုးဖွင့်ဆိုကြရာတွင် မြန်မာအဘိဓာန်၌ ဝတ္ထုကို

“အကြောင်းအရာ၊ လူ့သဘာဝအဖြစ်အပျက်တို့ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရေးသားထားသော စာ”

ဟုဖွင့်ဆိုထားသည်။ ဦးထွန်းမြင့် (၁၉၆၈) ၏ ပါဠိသက်ဝေါဟာရအဘိဓာန်တွင် ဝတ္ထုကို

“တစ်စုံတစ်ယောက်၏အဖြစ်အပျက်၊ အကြောင်းအရာ၊ ယင်းကိုရေးသားထားသည့်စာ၊ ပုံ၊ ဇာတ်နိပါတ်” (စာ-၃၁၈)

ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

သူရိယကန္တီ (၁၉၆၇) က

“ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ စာရေးသူ၏ထိုးထွင်းဉာဏ်ကို အသုံးပြု၍ ဤလောကကြီး၏ အခြေအနေ၊ အဖြစ်အပျက်၊ အဆိုးအကောင်း၊ အရှုပ်အထွေးတို့ကို ဆင်ခြင် စဉ်းစားတွေးတောမြော်ခေါ်ပြီးလျှင်သဘာဝကျအောင်ရေးသားထား ခြင်းပင်ဖြစ်သည်” (စာ-၃၁)

ဟု ဝတ္ထုရေးလိုသော်စာအုပ်တွင် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ထိုဖွင့်ဆိုချက်များအရ “ဝတ္ထု”ဆိုသည်မှာ ဒိဋ္ဌဓမ္မလူ့လောက၌ဖြစ်ပျက်တတ်သော လူတို့၏ အကြောင်းအရာအဖြစ်အပျက်များကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်စေရန် စိတ်ကူးဖြင့် တီထွင်ဖန်တီးထားသော စကားပြေအဖွဲ့ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း (၁၉၇၉) ကမူ

“ဝတ္ထုရေးသူ၏အတွေးအမြင်၊ အတွေ့အကြုံနှင့်ခံစားချက်စေတနာများ၊ ဝေဒနာများကို စာဖတ်သူထံ လျင်မြန်စွာ ပေးပို့နိုင်၊ တင်ပြနိုင်သောဆက်သွယ်ရေးကိရိယာမှာ ဝတ္ထုတို ဖြစ်ပေသည်” (စာ-၂၀၉)

ဟုမိန့်ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဒိဋ္ဌလောကကိုအခြေခံ၍ရရှိလာသော စာရေးဆရာ၏ အတွေး အမြင်ကိုစာဖတ်သူထံသို့ ဇာတ်လမ်း အသွင်ဖြင့် ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် ဇာတ်လမ်းထက် ဘဝအသိအမြင်က ပိုအရေးကြီးခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်သည်။

ဝတ္ထုတိုရေးသူသည် မိမိ၏အတွေးကို စာဖတ်သူဆီပို့ရာတွင် ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းသော အရေးအသားမျိုးဖြစ်လင့်ကစား ကျယ်ပြန့်သောအတွေးအခေါ်ပါရမည်။ ဇာတ်ဆောင်နှစ်ဦးလောက်သာ ပါသော်လည်း ထိုဇာတ်ဆောင်များသည် လူတန်းစားတစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်စားပြုနိုင်စွမ်းရှိနေရပါမည်။ ထိုအချက်ကိုရေးသားရာ၌ ဝတ္ထုတိုဆရာသည် ခက်ခဲနက်နဲသော ဝတ္ထုတိုဖန်တီးမှုကို ဖန်တီးနိုင်စွမ်း ရှိရမည့်သဘောပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကို

“ဝတ္ထုတို၌ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်ကွက်သည်ပဓာနမဟုတ်၊ ဇာတ်ကောင်ချက်ပိုင်သော
 ဘဝကိုတစ်ချက်မျှဖော်ပြနိုင်လျှင်
 ဝတ္ထုတို၏ ကိစ္စပြီးမြောက်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါ၏”(စာ-၁၂)
 ဟူ၍ ဆရာတော်တိုး (၂၀၀၂) ကဆိုပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဝတ္ထုတိုသည် အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းတွင် စာရေးသူဖော်ပြလိုသည့်
 အကြောင်းတစ်ရပ်ကို ထင်လင်းသိမြင်လာရ အောင်စိတ်ကူးအတတ်ပညာတို့ ပေါင်းစပ်၍တင်ပြနိုင်
 ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝတ္ထုတိုဆိုသည်မှာလူ့လောက၌ ဖြစ်ပျက်သမျှအကြောင်း အရာတို့ကို
 စာရေးသူစိတ်ကူးဖြင့် ပေါင်းစပ်ဖန်တီးရေးဖွဲ့ထားသောစာပေအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အချိန်တိုအတွင်း
 တွင်ဖြစ်ပျက်ခြင်းရာ တစ်ခုကိုအခြေပြု၍စာရေးသူ၏ ဖန်တီးမှုအတတ်ပညာဖြင့် ကျစ်လျစ်စွာသရုပ်ဖော်
 ထားသော စာဖတ်သူကို ရသတစ်ခုခုဖြစ်ပေါ်စေသော စာမျိုးဟုဆိုနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့်အတောင်ပံ

ကျွန်တော်နှင့် အတောင်ပံဝတ္ထုတိုသည် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတွင် ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်ဝတ္ထု
 တစ်ပုဒ်ဖြစ်ပါသည်။

ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း

‘ကျွန်တော်’ ဇာတ်ဆောင်ဖြစ်သော ဇာတ်ကြောင်းပြောသူသည် အိပ်ရာမှနိုးစဉ် ခြင်ထောင်
 အမိုးရှိ ခြင်တစ်ကောင်ကို မြင်မိရာမှ အတွေးများ ဖြစ်လာသည်။ ငယ်စဉ်က ခြင်သတ်ဖူးသော်လည်း
 အရွယ် ရောက်လာချိန်တွင် ခြင်ကိုအမှုမထားတတ်သူ ဖြစ်လာသည်။ ခြင်နှိမ်နင်းတတ်သူနှင့်
 အိမ်ထောင်ကျ သောအခါတွင်မူ အစပိုင်း၌ ခြင်ရိုက်နေသည်ကို ထေ့ခွဲငေါ့ခွဲသော်လည်း ခြင်
 အန္တရာယ်ကြီးမားသည်ကို တွေ့မြင်လာရသောအခါ ခြင်နှိမ်နင်းရေးတွင် အားပေးသူ တစ်ဦးအဖြစ်
 ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ တစ်နေ့တွင်မျက်နှာသစ်ရန် ရေစည်ပိုင်းဆီထွက်လာချိန်တွင် ရေပြင်ပေါ်တွင်
 အခွံထဲမှရုန်းထွက်နေသော ခြင် တစ်ကောင်ကို တွေ့မိလေသည်။ ခြင်တစ်ကောင်၏ အသက်ရှင်မှုအရ
 လောကသစ်ကို စူးစမ်းရန် ကြိုးစားနေချိန်တွင် ထိုခြင်မှာ သွေးလွန်တုပ်ကွေး အတွက် ကြောက်ရသော
 ခြင်ကျား ဖြစ်နေသည်။ တောက်ချလိုက်မည်ဟု လက်ပြင်နေမိချိန်တွင် မမြင်ဖူးသေးသော လောကသစ်၊
 ခြင်တစ်ကောင်၏ အသက်ရှင်ရပ်တည်မှုအတွက် ဘာမျှ မစူးစမ်းရသေးချိန်တွင် သေဆုံးသွားမည့်
 အကြောင်းကို တွေးနေမိ၍ မတောက်ဖြစ်သေးပေ။ ဇနီးသည် ဘေးနားရောက်လာ၍ လန့်သွားချိန်တွင်
 ခြင်ကလည်း ပျံသွားနိုင်သည်။ ဇနီးသည်က ရေစည်ကို ငုံ့ကြည့်ပြီး၊ ပိုးလောက်လန်းများရှိနေ၍
 ရေစည်ကို လှယ်ပစ်ရမည်ဟု ပြောလိုက်လေ သည်။

ရည်ရွယ်ချက်

ခြင်တစ်ကောင်ကို မြင်တွေ့ရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော အတွေးများနှင့် သက်ရှိလောကတွင် အသက်ရှင်
 ရပ်တည်မှု၏အရေးပါပုံ၊ ဘဝအတွက် ထိုက်တန်သော အခွင့်အရေးများလည်း ခံစားသင့်သည်ဟူသော
 အတွေးသစ်ဖြင့် ရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဇာတ်လမ်းပန်တီးမှု

စာရေးဆရာတို့သည် နှလုံးသား၏ခံစားမှု၊ ဦးနှောက်၏ တွေးတောမှုတို့ကို ပေါင်းစပ်ကာ
 လောကရှိ သက်ရှိသက်မဲ့အရာဝတ္ထုတိုင်းကို ဖတ်ချင်စဖွယ်ဝတ္ထုအဖြစ် ပြောင်းလဲဖန်တီးနိုင်စွမ်း ရှိကြ
 သည်။ အချို့ဝတ္ထုများသည် လောကရှိ လူသားတို့မဖြစ်မနေရင်ဆိုင်ရမိဖြစ်သော ပြဿနာများ
 အပေါ်အခြေခံ၍ ရေးဖွဲ့လေ့ရှိသည်။ အချို့ဝတ္ထုများမှာမူ သက်ရှိသက်မဲ့နှင့်လူသားတို့ ဆက်စပ်နေမှု၊
 အကျိုးသက်ရောက်မှု စသည့်အချက်များကို စာဖတ်သူတို့တွေးတောဖြစ်လာအောင်လည်း ဖန်တီး
 ယူတတ်သည်။ မင်းလူ၏ ဝတ္ထုတိုများကိုလေ့လာကြည့်သော အခါလောက၌ နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော
 ဖြစ်ရပ်များမှ အကြောင်းအရာများကိုဗဟိုပြု၍ ဇာတ်လမ်းဆင်ရေးသားတတ်သည်ကိုတွေ့ရသည်။

ကျွန်တော်နှင့် အတောင်ပံဝတ္ထုတွင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လူသားဝန်းကျင်တွင်ထိတွေ့ ပတ်သက်နေရသောခြင်၏အကြောင်း၊ ခြင်တစ်ကောင်ကြောင့်ရရှိလာမည့်လူသားတို့အကျိုးအပြစ်များ၊ ခြင်တစ်ကောင်၏ ရှင်သန်မှုနှင့်၊ လူသားတို့၏ရှင်သန်မှု၊ ခြင်တစ်ကောင်၏ အသက်ရှင်ရပ်တည်ရေးအတွက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှုနှင့်၊ လူသားတို့၏ခြင်ရန် ကာကွယ်ရန်ဆောင်ရွက်မှုများ၊ သက်ရှိခြင်တစ်ကောင်အပေါ်ထားရှိသော ကိုယ်ချင်းစာတရားတို့ကိုစုပေါင်း၍ သိမ်မွေ့လှပသည့်ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်အဖြစ် ဖန်တီးထားပါသည်။ ကိုယ်တိုင်ပြော ရှုထောင့်မှ တင်ပြထားပါသည်။

ဇာတ်လမ်းကို ဖန်တီးရာတွင် ဇာတ်ဆောင်များကိုအသုံးချရသည်။ အများအားဖြင့် ဇာတ်ဆောင်များကိုအင်အားကြီးသူနှင့်အင်အားနည်းသူအချင်းချင်းအားပြိုင်စေရသည်။ စာရေးသူသည်ကျွန်တော်နှင့်အတောင်ပံဝတ္ထုတွင် အားပြိုင်မှုအတွက် ထူးခြားစွာတီထွင် ဆန်းသစ်ထားသည်။ အားပြိုင်ရသည်မှာ လူသားနှင့်ခြင်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဖြစ်ရပ် များသည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဖြစ်ပျက်ကြုံတွေ့နေရသော အကြောင်းအရာများဖြစ်၍ သဘာဝကျသည်၊ ယုတ္တိ ရှိသည်ဟု လက်ခံမိပါသည်။

ဇာတ်ပျိုးပိုင်းတွင်

“အိပ်ရာမှ နိုးသောအခါ ခြင်ထောင်အမိုးမှာ ဇောက်ထိုးနားနေသော ခြင်တစ်ကောင်ကို ထူးထူးခြားခြား မြင်လိုက်ရ၏။ ထူးထူးခြားခြားဆိုသောစကားသည်ခြင်၏ ရပ်တည်မှုနှင့်မသက်ဆိုင်။ ခြင်သည် ရေပြင်ညီဖြစ်စေ၊ထောင်လျက် ဖြစ်စေ၊ ပြောင်းပြန်ဖြစ်စေ၊ ရပ်နားနိုင်ကြောင်း အများသိပြီးသားပင်၊ ခြင်ထောင်ထဲ၌ ခြင်ရောက်နေသောကြောင့် ထူးခြားသည်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏” (စာ-၁၃၇)

ဟုအစပျိုးတင်ပြထားပါသည်။ ခြင်များကိုခြင်ထောင်ထဲ၌ဖြစ်စေ၊ ခြင်ထောင်ပြင်ပတွင်ဖြစ်စေ တွေ့ရမြဲဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဇာတ်လမ်းအစ၌ ဇောက်ထိုးရပ်နားနေသော ခြင်ကိုတွေ့ရသည်ဟု စလိုက်ခြင်းက ဇာတ်ပျိုးပိုင်းကို ထူးခြားစေသော စိတ်ကူးနှင့် အတင်အပြုဖြစ်သည်။

ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် စာရေးသူသည် ခြင်နှင့် လူသားတစ်ယောက်၏အရွယ်အလိုက် ရင်ဆိုင်အားပြိုင်ပုံကိုတင်ပြထားသည်။ ငယ်ရွယ်သူကလေးဘဝနှင့်ယှဉ်၍ အားနည်းသောသတ္တဝါတစ်ကောင်ကို အပျော်နှိမ်နင်း သတ်ဖြတ်တတ်ပုံကို သဘာဝကျကျတင်ပြထား ပါသည်။ ထိုပြုကွက်လေးများကို ကလေးငယ်၏အသက်အရွယ်နှင့်လိုက်ဖက်အောင်တင်ပြထားသည့်အတွက်သဘာဝကျ၍စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းနေပါသည်။

စိတ်ဝင်စားစရာအကြောင်းကိစ္စများ ထွေပြားစပြုလာသော လူငယ်ဘဝတွင် ခြင်သည် အသေးအဖွဲ့ဖြစ်သွားသည်။ ခြင်ထောင် ဆိုသည်မှာ ညကျလျှင် ချ၊ မနက်ကျလျှင် လုံးထွေးပြီး ပြန်တင်အပ်သော အရာဖြစ်သွားသည်။ ခြင်ကို အာရုံဝင်စားမှုမရှိသော အရွယ်တွင် ခြင်နှင့် ပတ်သက်၍ ပေါ့ပေါ့ ပါးပါးတွေးတတ်လာသည်။

စာရေးသူသည် ခြင်အပေါ်တွင်ရှိသော ဇာတ်ကြောင်းပြောသူ၏ အတွေးများကို သဘာဝကျကျ ရေးသားတင်ပြထားသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဇာတ်လမ်းကိုအရွေ့အလျားအပြောင်းအလဲပြုသည်။ ဝတ္ထုတိုရေးသားဖန်တီးရာတွင် ဇာတ်လမ်းသည် သတ်မှတ်ချိန် အတွင်း ရွေ့လျားပြောင်းလဲနေရသည်။ ရပ်တန့်နေ၍မရပါ။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူသည် ခြင်ကိုနည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ထောင်ဖမ်းရမှအရသာတွေ့သော ကလေးဘဝမှ ခြင်ကို စိတ်မဝင်စားတော့သော လူငယ်ဘဝသို့ရောက်သည်။ အိမ်ထောင်ကျသောအခါ ခြင်ဆန့်ကျင်ရေးသမားဖြစ်သည့် လေးမေနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။ အစတွင်ခြင်ကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါးသဘောထားသူနှင့် ခြင်နှိမ်နင်းသူလေးမေတို့ ပဋိပက္ခဖြစ်ကြရသည်။ အယူအဆခြင်းအားပြိုင်ရာမှ ခြင်နှင့်ပတ်သက်သည့် အယူအဆပြောင်းလဲလာသည်။ စာဖတ်သူတို့သည် ဇာတ်ကြောင်းပြောသူနောက် လိုက်ပါပြီး စိတ်ခံစားမှု အမျိုးမျိုးနှင့်အတွေးအမြင်အမျိုးမျိုး လိုက်ပါပြောင်းလဲနေကြရပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် ခြင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဇာတ်ကွက်အမျိုးမျိုးကို တင်ပြခဲ့ သည်။ ခြင်ကို အလေးမထားခဲ့သူအား ခြင်ကိုကြောက်ရွံ့လာရသူအဖြစ်ပြောင်းလဲ ပေးခဲ့သည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်တွင် ဇာတ်လမ်းကို အပြောင်းအလဲပြုလိုပါက ဇာတ်ဆောင်၏စရိုက်ကို ပြောင်းလဲပေး

ရသည်။ ထိုသို့ပြောင်းရန် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုခုကို တင်ပြရသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်သည် စာဖတ်သူ၏ခံစားချက် ပြောင်းလဲအောင် ပို့ဆောင်နိုင်ရမည်။ အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ဖြစ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းကို တင်ပြရာ၌

“ကျွန်တော့်အကိုတစ်ယောက်ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်သည်။ အချိန်မှန်မှန်တက်သော အဖျား၊ သူအဖျားတက်ပြီဆိုလျှင် တစ်ကိုယ်လုံးတုန်နေ သည်။ စောင်လေး ငါးထပ်ခြုံလို့လည်း မရ။ လူသုံးလေးယောက်တက်ဖိထားလို့လည်း တုန်နေတုန်း။ အဖျားကျသွားပြီဆိုလျှင် လူကယူပစ်လိုက်သလို ဟိုက်ခနဲကျ သွားတတ်သည်” (စာ-၁၃၈)

ဟူသော ဖြစ်ရပ်ကို တင်ပြခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အိမ်နားကကလေးတစ်ယောက်မှာလည်း သွေးလွန်တုပ်ကွေး ဖြစ်သည်။ အချိန်ကြာကြာကုယူသော်လည်း ကလေးမှာနာလန်မထူချင်ဖြစ် နေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရ သည်။ ထိုအတွေ့အကြုံများကြောင့် ခြင်နှင့်ပတ်သက်သည့်ခံယူချက် ပြောင်းလာသည်။ ခြင်ကို ကြောက်လန့်လာသည်။ ထို့ကြောင့်

“ခြင်သုတ်သင်ရေးကို အားပေးအားမြှောက်ပြုသည်။ စာရေးခါနီးတွင် စားပွဲအောက်ကို နန္ဒာအိုင်တိုက်သည်။ ညအိပ်ခါနီး လေးမေခြင်ရှာသောအခါ ‘ဟိုမှာတစ်ကောင်၊ ဟိုမှာတစ်ကောင်’ဟုပင်အော်ပေးတတ်လာ၏” (စာ-၁၃၈)

ဟုလည်းကောင်း၊ စာရေးသူသည်အပြသဘောပါသော ဇာတ်ကွက်များကို ထည့်သွင်းအသုံးပြု ရေးဖွဲ့လာပါသည်။

ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင်မူ ဇာတ်တက်တစ်လျှောက်လုံး ခြင်နှင့်ပတ်သက်သည့် အတွေ့အမြင် ပြောင်းလဲလာပုံကို ရေးသားတင်ပြ ထားသည်။ ထိုအကြောင်းတင်ပြရာ၌ ခြင်နှင့်ပတ်သက်သည့် ရောဂါ ဗဟုသုတများကို အခြေခံ၍ဝတ္ထုတိုအတွင်း၌ ဇာတ်ကွက်ကလေးများ အဖြစ်ပြောင်းလဲတင်ပြထားသည်။ ထိုသို့ တင်ပြရာ၌ သုတသဘောကို အခြေပြု၍ ရသသဘောအသွင်ပြောင်းစေခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာကြီး တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင် (၁၉၈၁) က

“သုတမပါသော ရသစာပေသည် ရသစာပေကောင်းဖြစ်သည်ဟု မဆိုနိုင်” (စာ-၄၂)

ဟုဆိုထားပါသည်။ ဗဟုသုတများကိုရသမြောက်အောင် ဇာတ်ကွက်များဖြင့်ဖန်တီးတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဇာတ်ကွက် အသွင်ပြောင်း သွားသောကြောင့် ပို၍စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းလာရပါသည်။ ယင်းကို

“ခြင်ကိုသေသေချာချာကြည့်သည်။ ငှက်ဖျားရောဂါပိုးကိုသယ်ဆောင်သောအနီဖလီခြင်သည်နားသောအခါဖင်ထောင် နေတတ်သည်။ ခုခြင်ကတော့မဟုတ်” (စာ-၁၃၈)

ဟုလည်းကောင်း၊

“ညက ညဉ့်နက်သည်အထိ စာရေးခဲ့သည်။ စာရေးအပြီး ခြင်ထောင်ထဲ အဝင်တွင် ဒီခြင်က ကပ်လိုက်လာတာ ဖြစ်မည်။ ခြင်တို့သည်နေနှင့်ညသဘာဝချင်းမတူ၊ ညဆိုလျှင်လှစ်ခနဲစိုးခနဲနေအောင်လျှင်မြန်သည်။နေ့ဘက်ကျတော့ အာရုံခံအင်္ဂါများ အားနည်းနေတတ်လားမသိ၊ ပျံသန်းလျှင်ပင် ခပ်နှေးနှေး” (စာ-၁၃၈)

ဟုလည်းကောင်း၊ ရေးသားတင်ပြထားသည်။ ထိုသို့သော ဗဟုသုတအခြေခံ၍ ခြင်နှင့်လူသားသဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်အတွင်း အားပြိုင်မှု ဇာတ်ကွက်များဖြင့် ဇာတ်လမ်းဆင်ယူထားပါသည်။

စာရေးသူသည်ဗဟုသုတအပေါ်အခြေခံ၍ဇာတ်ရိုက်ကိုဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် မြှင့်တင်ယူထားပါသည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင်မူ ခြင်နှင့် ပတ်သက်၍ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူ၏ အတွေ့သည် လုံးဝပြောင်းလဲ မသွား သော်လည်း စာဖတ်သူတို့အတွက် ဆက်လက်တွေးသင့်သော၊ စာနာသင့်သော အတွေ့သစ်တစ်ရပ်ကို ပြောင်းလဲပေးအပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ မျက်နှာသစ်ရန်အတွက် ရေစည်အနားရောက်သောအခါ ခြင်ကို တွေ့ရ၍ ရေခွက်နှင့် ရိုက်သတ်မည်ဟု ပြုပြီးမှ မသတ်ဖြစ်ဘဲ သေချာစွာ စူးစမ်းကြည့်မိလေသည်။ ယင်းကို

“ရေပြင်မှာ နားနေခြင်းမဟုတ်၊ ရေမျက်နှာပြင်အောက်မှ ထိုးထွက်ဖို့ ကြိုးစားနေခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သူ၏ဘဝပထမပိုင်းဖြစ်သော ပိုးလောက် လန်းအခွံထဲမှ လူးလွန်းရုန်းထွက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့လှုပ်ရှားမှုကို ဆက်ကြည့်နေမိ၏။ သူသည် ကိုယ်တစ်ပိုင်းက ရေပေါ်ရောက်နေပြီ။ ခြေထောက်များက လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် မဖြစ်တတ်သေး။ ခြေထောက်များကိုနဲ့ပြီး ထုတ်နေသည်။ အတောင်ပံကို မခတ်ဘဲ နေသည်။ မခတ်နိုင်သေးလို့လား၊ ကောင်းကောင်းမခတ်တတ်သေးလို့လား မသိ။ ရှေ့ခြေများ ထွက်လာသည်။ ထိုခြေထောက်များဖြင့် ရေပြင်ကိုကန်၍ ရုန်းနေပြန်သည်။ အတောင်ပံများလှုပ်စပြုလာသည်။ ကိုယ်ကိုလွန်လိုက်ရာ တစ်ပတ်လည်သွားသည်။

(စာ-၁၃၈ ၁၃၉)

ဟုတင်ပြခဲ့သည်။ ပိုးလောက်လန်းဘဝမှခြင်ဘဝသို့ကူးပြောင်းရောက်ရှိကာစ၊ ရေပြင်မှလေထဲသို့ ပြောင်းလဲရှင်သန်ရမည့်ခြင်တစ်ကောင်၏ ဘဝရုန်းကန်မှုအစကို အနုစိတ်သရုပ်ဖော်တင်ပြထားခြင်းဖြင့် သေးငယ်သောခြင်သတ္တဝါများ ဘဝတစ်ခုဖြစ်တည်ရှင်သန်ရေးအတွက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရသည်။ ကြိုးစားအားထုတ်ရသည်ဟူသောအတွေးအသိကိုစာဖတ်သူထံသို့ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ခြင်တစ်ကောင်၏ ဖြစ်တည်မှု မြင်ကွင်းကို အနုစိတ်သရုပ်ဖော်ရေးဖွဲ့ ခြင်းဖြင့် အသက်ရှင်ရပ်တည်နိုင်ရန်ကြိုးပမ်းရမှု၏ အရေးပါမှုသည် စာဖတ်သူ၏အမြင် အာရုံမှအတွေးအသိသို့ရောက်ရှိလာစေသည်။ သတ္တဝါတိုင်း အတွက်အသက်ရှင်ရပ်တည်မှုသည် အရေးပါသည်။ အသက်ရှင်ရပ်တည် နိုင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်း ရုန်းကန် နေကြရသည်ကို တွေ့မြင်ပြီး စာနာစိတ်ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

ထိုအခန်းတွင် ခြင်တစ်ကောင်ကိုတွေ့မြင်ရသည့်အချိန်တွင်ခြင်အန္တရာယ်ကိုသိမြင်သည့်စိတ်နှင့်၊ ကိုယ်ချင်းစာနာစိတ်များ ဇာတ်ဆောင်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာမှုကို အားပြိုင်မှုအနေဖြင့် ဖန်တီးယူပါသည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူသည် ခြင်ကို လက်ညှိုးဖြင့် တောက်သတ်ရန် ကြံစည်ပြီး၊ လက်ကို အသင့်ပြင်ကာ အနားကပ်လိုက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် အခွံမှ လွတ်ရန် အားယူနေသော ခြင်၏လှုပ်ရှားဟန်ကို

“သူသည်တောင်ပံတဖျတ်ဖျတ်ခတ်သည်။ ရေပြင်ပေါ်မှကြွတက်၍ကားမလာ၊ ရေမျက်နှာပြင်၏တင်းအားကိုသူမအောင် နိုင်သေး။ ကျွန်တော်၏လက်ညှိုးသည်လည်း မတောက် ဖြစ်သေးချေ” (စာ-၁၃၉)

ဟုဖော်ပြသည်။ ထိုသို့ရုန်းကန်မှုကိုသရုပ်ဖော်ပြီးနောက်ခြင်တစ်ကောင်၏ဘဝနှစ်ပိုင်းဖြစ်ပေါ်မှုကိုတင်ပြ သည်။

“ပထမတစ်ပိုင်းကရေထဲမှာဒုတိယတစ်ပိုင်းကလေထဲမှာ၊ သူသည် ဥအဖြစ်မှတရွေ့ရွေ့ ပြောင်းလဲပြီး၊ ပိုးလောက်လန်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကိုယ်ကိုကွေးချည်ဆန့်ချည်ဖြင့် လှုပ်ရှား သွားလာရသည်။ ထိုအခြေအနေမှ ခြေထောက်တွေထွက်လာ၊ အတောင်ပံတွေပေါက် လာပြီး၊ ရေပြင်ကို တွန်းထိုး၍ ထွက်ကာ အပြင်လေကို စတင်ထိတွေ့ရသည်။ ထိုအခါ သူ့ကိုယ်သူ ဘယ်လောက်အံ့ဩ လိုက်လေမည်နည်း” (စာ-၁၃၉)

ဟုမေးခွန်းထုတ်ကာတင်ပြထားပါသည်။

စာရေးသူသည်ဇာတ်ကြောင်းပြောသူနှင့်ပိုးလောက်လန်းဘဝမှခြင်ဘဝသို့ ကူးပြောင်းရောက်ကာစ ခြင်တစ်ကောင် အနေအထားကို အနုစိတ်သရုပ်ဖော်ရေးသားထားပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ဘဝနှစ်မျိုးတွင် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရပုံကို

ခုဆိုလျှင် သူရေပြင်ပေါ်သို့ ရောက်နေပြီ။ လူကို စတင်မြင်ဖူးပြီ။ သို့ရာတွင် သူသည် မပျံသန်းဘူးသေး။ အပြောကျယ်သော ပြင်လေထုအောက်ရှိ အရောင် အဆင်းများ၊ ပန်းပွင့်များ၊ ရေပြင်လို စေးထန်းပျော့အိမ်နေဘဲ၊ မာကျောခိုင်မြဲသော ခိုးနားစရာနေရာ များ အကြောင်းကို သူမသိရသေး။ ယုတ်စွအဆုံး ခြင်တစ်ကောင်ပီသဖို့အတွက် သွေး တစ်စက်မျှကိုပင် မစုပ်မျိုဘူးသေး။ ကျွန်တော့်လက်များသည် ကွေးနေဆဲ။ လက်ညှိုးကို လက်မဖြင့် ဖိထားရသဖြင့် လက်ကတုန်နေသည်။ လွှတ်အံ့ ဆဲဆဲ” (စာ-၁၃၉)

ဟုရေးသားတင်ပြသည်။ သုတသဘောမှရသစာပေအသွင်ပြောင်းထားသောဇာတ်ကွက်ဖြစ်သည်။ ထိုဇာတ်ကွက်တွင်သတ္တဝါတစ်ကောင်၏ ဘဝရှင်သန်မှုအနှစ်သာရ ခံစားမှုသဘောပေါ်လာသည်။ လူသား၏ခံစားမှုနှင့်ယှဉ်၍ ခံစားမိလာအောင်စာဖတ်သူအား စည်းရုံးခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ထိုအပိုင်း၌ဇာတ်ဆောင်ကိုအတွေးနှစ်ခုကြားအားပြိုင်စေခဲ့သည်။ လူးလွန်လှုပ်ရှားလာကာစဉ်တစ်ကောင်နှင့် ဇာတ်ဆောင် အားပြိုင်မှု၊ ဇာတ်ဆောင်၏အတွင်း စိတ်ကိုလည်း အားပြိုင်စေခဲ့သည်။ ခြင်၏အန္တရာယ်ကိုသိထားမှုနှင့် ဘဝတန်ဖိုး၊ ဘဝအနှစ်သာရ၊ ရပ်တည်ရှင်သန်မှုအပေါ် ဆင်ခြင် မိသောစိတ်ကို အားပြိုင်စေခဲ့ပါသည်။

ဇာတ်ထွတ်သည် ဇာတ်လမ်း၏အနိုင်အရှုံးကို အဖြေပေးဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ အနိုင်ကို တင်ပြရာ၌ တင်ပြပုံသည် ကျိုးကြောင်း ဆီလျော်လိုက်ဖက်၍ နှစ်သက်ဖွယ်ဇာတ်ကွက်ကိုဖြစ်စေသည်။ ခြင်ကိုသတ်ရန် လက်တုန်နေသည့်အချိန်တွင် ဇနီးသည်၏အသံကြောင့် လန့်သွားခဲ့သည်။ ခြင်လေးသည်လည်း ဆတ်ခနဲရုန်းပြီး လေထဲပျံတက်သွားသည်။ ပိုးလောက်လန်းများကိုမြင်တွေ့၍ ရေစည် လှယ်မည် ဟုပြောသောအခါ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူက ဘာမျှတုန့်ပြန်ပြောဆိုမှုမပြုခဲ့ပေ။ ဝတ္ထု၏အဆုံးသတ်တွင် စာရေးသူသည် သာမန်မတွေး ဖြစ်သောအတွေးကိုပေးခဲ့သည်။ ဝတ္ထုဆုံး သွားသော်လည်း အတွေးမဆုံးသေးပေ။ စာရေးသူတင်ပြသော အတွေးကို လက်ခံရန် သင့်မသင့် ဆက်လက် စဉ်းစားရန် လမ်းစချပေးသည်ဟုထင်မြင်မိပါသည်။

ကျပ်တန်ပုံပြင်

ကျပ်တန်ပုံပြင်ဝတ္ထုတိုသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ်၊ စံပယ်ဖြူမဂ္ဂဇင်း တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ဖြစ်သည်။

ရည်ရွယ်ချက်

လူသားအချင်းချင်းဆက်ဆံရာတွင် ကိုယ်ချင်းစာတရားထားသင့်ကြောင်း ဖော်ပြလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း

ဘတ်စ်ကားစပယ်ယာအမ်းလိုက်သည့် ကျပ်တန်အစုတ်အန္ဓမ်းကလေးသည် စာရေးမလေး လက်ထဲ ရောက်လာသည်။ စာရေးမလေးလက်မှဆပ်ပြာဖိုးသွင်းရင်း စာရေးကြီးလက်ထဲ ရောက်သွားသည်။ စာရေးကြီးထံမှတစ်ဆင့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ရောက်သွားသည်။ ထိုမှရုံးအုပ်ကြီး လက်ရောက်သွားပြန်သည်။ ညနေပိုင်းတွင် ရုံးအုပ်ကြီးမှ သုံးဘီးကားခအဖြစ် ပေးလိုက်ပြန်သည်။ ထိုသုံးဘီးကားကို ငှားစီးမိသော မိန်းကလေးလက်ထဲသို့ ထိုကျပ်တန်ကလေး ရောက်လာပြန်လေသည်။ မိန်းကလေးကအလှကုန်ဆိုင်တွင် ခေါင်းလျှော်ရည်ဝယ်ရင်း ကျပ်တန်လေးကိုပေးခဲ့ပြန်သည်။ ထိုအလှကုန်ဆိုင်သို့ထမင်းချိုင့်ပို့ပေးသောမိန်းမကြီးတစ်ဦးရောက်လာသောအခါဆိုင်ရှင်က ထိုကျပ်တန် လေးကိုလေးခေါက်ခေါက်ပြီးပေးလိုက်သည်။ မိန်းမကြီးကကွမ်းယာဆိုင်တွင် ဆေးလိပ်နှင့် မရန်းပြားတစ်ထုပ်ဝယ်သောအခါဆိုင်ရှင်ကလေး ကပိုက်ဆံပြန်လဲခိုင်းသောကြောင့် ကျပ်တန်လေးကို ပြန်ယူလာခဲ့သည်။ အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါမြေးမကလေးကဆေးလိပ်အသစ်ဝယ်မလာ သောကြောင့် အကြောင်းရင်းကိုမေးသောအခါကျပ်တန်အန္ဓမ်းလေးရခဲ့ကြောင်း၊ မြေးမကလေးကအကောင်းနှင့် ပြန်လဲခိုင်းရန်ပြောသောအခါ ဆိုင်ရှင်ကစိတ်ဆိုးပြီး နောက်ထပ်မခိုင်းဘဲနေမည်ကို စိုးရိမ်ကြောင်း ပြန်ပြောပါသည်။ ထိုအခါ မြေးမကလေးက အခြားဆိုင်သို့ သွားဝယ်မည်ဟု ပြောသောအခါ ကိုယ်ချင်းမစာမလုပ်သင့်ကြောင်း ဆုံးမပါသည်။ ရှင်စောပုဘုရားအလှူခံပုံးထဲ သွားထည့်မည်ဟု ပြောပြန်သောအခါ အလှူပြုရာတွင် စင်ကြယ်သောကုသိုလ်ဖြစ်ရန် စိတ်ကိုသန့်သန့်ရှင်းရှင်း ထားသင့်ကြောင်း ဆုံးမပြီး ပိုက်ဆံလေးကို ဖျာအောက်တွင် သိမ်းထားလိုက်ပါတော့သည်။

ဇာတ်လမ်းပန်တီးမှု

မင်းလူသည် ကျပ်တန်ပုံပြင်ဝတ္ထုတိုကို ရေးဖွဲ့ရာ၌ ဒိဋ္ဌဓမ္မလောကတွင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှဖြစ်ပျက်နေသော အရာဝတ္ထုတစ်ခု၏ဖြစ်စဉ်ကို အခြေတည်ပြီး ဇာတ်လမ်းဆင်ထားပါသည်။ ငွေစက္ကူများသည် လူတစ်ဦး ထံမှတစ်ဦးထံသို့ ရွှေ့လျားကူးပြောင်းနေသည်။ ငွေပေးချေရာ၌ ပေးသူနှင့် ခံယူသူတို့သည် တစ်ခါ တစ်ရံတွင်အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ဖြစ်တတ်သည်။ ပေးချေသူအပိုင်းမှမိမိတွင်ရှိနေသော ငွေစက္ကူ အဟောင်း အနွမ်းများကို ဖာထေး၍ငွေစက္ကူအကောင်းများနှင့်ရောနှော၍လည်းကောင်း၊ တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဖုံးဖိ၍ လည်းကောင်း၊ ငွေပေးချေရာတွင် သုံးတတ်သည်။ ငွေလက်ခံသူကလည်းအမှုမဲ့၊ အမှတ်မဲ့ လက်ခံမိ တတ်သည်။ စုတ်ပြီနေသော ငွေစက္ကူကိုမည်သူမျှ လက်ခံမထားလိုသည့်အလျောက် တစ်ဦး တစ်ယောက်ဆီသို့ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့်အရောက်ပို့ကြသည်။ တန်ဖိုးမဲ့သွားသော ငွေစက္ကူအစုတ် လေးသည် လူသားတို့၏ အတ္တကြောင့် လူတစ်ဦးမှတစ်ဦးသို့၊ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်ရွှေ့လျား ပြောင်းလဲသွားသည်။ ထိုကဲ့သို့အဆုံးမသတ်နိုင်အောင် ရွှေ့လျားပြောင်းလဲနေခြင်းသည် လူတို့၏ အတ္တစရိုက်၊ မရိုးသားသော စရိုက်၊ စိတ်ထားမဖြူစင်သော စရိုက်များကြောင့် ဖြစ်သည်ဆိုသော သဘောကို ထင်ရှားသိသာအောင် စာရေးသူကရေးဖွဲ့ဖန်တီးထားပါသည်။ လူတိုင်းငွေစက္ကူ အစုတ်လေးကို ရလာခဲ့သည့်အခါ ဖြစ်ပေါ် တတ်သည့် ခံစားမှုကိုပေါ်လွင်အောင် ရေးဖွဲ့ဖန်တီးရာတွင် အားလုံးသိရှိထောင့်မှ တင်ပြထားပါသည်။

ဇာတ်ပျိုးပိုင်းတွင် ဘတ်စ်ကားစီးလာသောစာရေးမလေးသည် ငါးကျပ်တန်ပေးလိုက်ရာမှ စပယ်ယာကအကြွေလေးကျပ်ပြန်ပေး သည်။ ငွေစက္ကူများကိုအမှတ်မဲ့လက်ခံခဲ့သည်။ ရုံးသို့ရောက်မှ အလယ်တည့်တည့်က ထက်ပိုင်းစုတ်ပြီနေသည်ကို စက္ကူဖြင့်ကပ်ထားသော ကျပ်တန်တစ်ရွက် ပါလာသည် ကိုတွေ့ရသည်။ စာရေးမလေးသည် ဆပ်ပြာဖိုးငွေသွင်းရာ၌ အသုံးပြုလိုက်သည်။ ဤအကြိမ်တွင်မူ ငွေလက်ခံသူစာရေးကြီးသည် ကျပ်တန်အစုတ်ကို တွေ့မြင်သွားသည်။ စာရေးကြီး၏ ပြောဟန်ကို

“ဟာဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့ကလည်း အစုတ်အပြဲမှန်သမျှ ဒီမှာချည်းလာပေးတာပဲ။ ဟိုကျလို့ ငွေသွင်းတဲ့အခါ ခဏခဏ စကားများရတယ်”

“ရပါတယ်၊ ဟိုကလည်း ဘဏ်သွင်းရမှာပဲဟာ”

“စာရေးမလေးက ပြောပြောဆိုဆို လှည့်ထွက်သွား၏” (စာ-၁၉၉)

ဟုတင်ပြထားသည်။ ထိုတွင် စာဖတ်သူတို့အနေနှင့် ကျပ်တန်အစုတ်လေး၏ လည်ပတ်မှုသည် ရပ်တန့်သွားမလားဟု အတွေးရုတ်တရက် ဖြစ်ပေါ်လာအောင် စာရေးကြီးငြင်းပုံဖြင့် တင်ပြထား သည်။

ထိုအချိန်တွင် သက်သာလက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှ စားပွဲထိုးလေးရောက်လာပြီး

“အစ်ကိုရေ အစိတ်ဖိုးလောက် လဲပေးပါဦး၊ ကျပ်တန်ချည်းပဲရရင် ပိုကောင်းတယ်”

“သိပ်ရတာပေါ့ကွာ၊ စာရေးကြီးက ကျပ်တန်အစိတ်ရေတွက်ပြီး ပေးလိုက်သည်” (စာ-၂၀၀)

ဟုဖော်ပြထားသည်။ ထိုနေရာ၌ စာရေးမလေးပေးသွားသော ကျပ်တန်အစုတ်ကလေးကိုသက်သာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ ငွေလဲပေးရာတွင် ထည့်သွင်းလိုက်ကြောင်းကို ဖော်ပြခဲ့ခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ သက်သာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွင် ငွေဆယ်တန်တစ်ရွက်ပေးပြီးလက်ဖက်ရည် ၂ခွက်မှာ ကြားသောရုံးအုပ်ကြီးကို ကောင်တာထိုင်သူက ငွေပြန်အမ်းလိုက်သည့် ငွေစက္ကူများထဲတွင် ကျပ်တန်အစုတ်လေးကိုရော၍ ထည့်ပေးလိုက် သည်။ ထိုအချိန်တွင်မူ ရုံးအုပ်ကြီးကငွေစက္ကူအစုတ်ကို တွေ့သွားပြီး ပြန်လဲခိုင်းသည်။ လက်ဖက်ရည်ရောင်းသူက

“လွယ်ပါတယ်ဆရာရယ်၊ နောက်နေ့လည်း လက်ဖက်ရည်သောက်ဦးမှာပဲ၊ အဲဒီတော့မှပြန်ပေး ပေါ့” (စာ-၂၀၀)

ဟုအလွယ်တကူ ပြန်ဖြေလိုက်သည်။ ထိုနည်းဖြင့် စာရေးသူသည် ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် သက်မဲ့ငွေစက္ကူ အစုတ်လေး သံသရာလည်နေပုံ၊ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်ကူးပြောင်းသွားပုံတို့ကို ဇာတ်ကွက်တစ်ကွက်ချင်း ဆင်၍တင်ပြသွားသည်။ ငွေစက္ကူအစုတ်လေး၏ လက်အပြောင်းအလဲဖြစ်နေပုံကို ချိတ်ဆက်ပြ

ထားသည့် ဇာတ်ကွက်များသည်အလွန်ချိတ်ဆက်မိသည်။ သဘာဝလည်းကျသည်။ ဇာတ်လမ်းရွေ့လျားမှုလည်းလျင်မြန်သည်။ စာဖတ်သူတို့အတွက် ငြီးငွေ့မှုမဖြစ်စေဘဲ သိလိုစိတ်ထက်သန်လာစေသည်။ ထို့ပြင် ငွေစက္ကူအစုတ်ကလေးကို လက်ခံရရှိသူများကိုတင်ပြရာ၌ ငွေစက္ကူအစုတ်ကိုတွေ့ပြီး အချို့ကငြင်းဆန်လေသည်။ ထိုသို့ငြင်းဆန်သည့် ဇာတ်ကွက်များထည့်သွင်း ခြင်းဖြင့် စာဖတ်သူတို့အနေဖြင့် မည်သို့ အဆုံးသတ်မည်ကို ပို၍သိလိုစေသည်။ သို့ရာတွင် ငွေစက္ကူအစုတ်ကလေးသည် တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့်လျင်လျင်မြန်မြန်၊ အကြောင်းပြချက်ရှိရှိဖြင့်ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ စာဖတ်သူတို့အနေနှင့်ငွေစက္ကူလေးတစ်ခုအပေါ်၌ အာရုံစူးစိုက် ခံစားရင်းအမြဲမပြတ်ထိတွေ့နေရသော ဘဝအတွေ့အကြုံ များကို ပြန်မြင်ယောင်လာမိကြသည်။ အမှန်တရားအဖြစ် နှစ်သက်လက်ခံ လာကြသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ငွေစက္ကူအစုတ်ကလေးသည် ရုတ်တရက်အမှတ်မထင် အလျင်လိုနေသူတို့၏ လက်ခံမှု၊ ထိုငွေကိုလက်ခံထား သူတို့၏ အတ္တစရိုက်တို့ပေါင်းစပ်ပြီး ဆက်လက်ရွေ့လျားနေသည့် ဇာတ်ကွက်များကိုတင်ပြထားသည်။ ငွေစက္ကူအစုတ်ကလေးရလာသော ရုံးအုပ်ကြီးသည် ညနေပိုင်းတွင် သုံးဘီးကားစီးပြီး၊ ကားပေါ်မှ အဆင်းတွင် ကားသမားကို ထိုကျပ်တန် အစုတ်ကလေးပေးခဲ့သည်။ ချက်ချင်းလှည့်ထွက်၍ ခပ်သုတ်သုတ်လျှောက်သွားသောကြောင့် ကားမောင်းသူသည် အမှုမဲ့လက်ခံခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် သုံးဘီးကားကို မိန်းကလေး တစ်ယောက်က စိန်ဂျွန်းဈေးသွားရန် ငှားသည်။ ခြောက်ကျပ်နှင့် ဈေးတည့်သည်။ ကားပေါ်မှအဆင်းတွင် မိန်းကလေးက ငါးကျပ်တန် နှစ်ရွက်ပေးသည်။ ကားဆရာကကျပ်တန်(၄)ရွက်ပြန်အမ်းသည်။ ရုံးအုပ်ကြီးထံမှ ရလာငွေစက္ကူကို မိန်းကလေးအား အမ်းသည့် အထဲထည့်ပေးလိုက်သည်။ မိန်းကလေးသည် အလှကုန်ဆိုင်တွင် ခေါင်းလျှော်ရည်ဝယ်ရာ၌ထိုကျပ်တန်လေးကိုရောင်းသူမိန်းမမမြင်အောင်ခေါက်၍ ထည့်ပေးလိုက်သည်။ စာရေးသူသည် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်ဖော်ပြသွားသော ဇာတ်ကွက်များထဲတွင်လူတို့၏ သဘောသဘာဝ၊ ပရိယာယ် မာယာများကိုမသိမသာ ထည့်သွင်းတင်ပြသွားသည်။ စာဖတ်သူတို့အနေဖြင့် စုတ်ပြုနေသော ကျပ်တန် ငွေစက္ကူလေးနောက်သို့လိုက်ပါရင်း နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တွေ့မြင်နေရသော လူများ၊ ဖြစ်ရပ်များကိုတွေ့မြင်လာရသည်။ ကျပ်တန်အစုတ်ကလေးပေါ် မူတည်၍လူသားတို့၏ အတ္တစရိုက်အမျိုးမျိုး ထိုအတ္တစရိုက်ပေါ်မူတည်၍ အသုံးပြုသောပရိယာယ်မာယာအမျိုးမျိုး၊ လှည့်ကွက် အမျိုးမျိုးကို သိမြင်ခံစားပြီး၊ စဉ်းစားစရာ၊ ဆင်ခြင်စရာ ဖြစ်လာစေပါသည်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက် မဆိုထားနှင့်၊ သက်မဲ့ ငွေစက္ကူတစ်ရွက် စုတ်ပြတ် နှမ်းကြောသွားပါက တန်ဖိုးမဲ့သွားသည်။ တန်ဖိုးမဲ့သွားသည်နှင့်အတူ မည်သူကမျှလည်း လက်မခံချင်ပေ။ လောက၌ မိမိကိုယ်ကို တန်ဖိုး ရှိအောင်၊ စုတ်ပြတ်မသွားအောင်ကြိုးစားနေထိုင်သင့်သည်။ သို့မှသာ မိမိကိုတန်ဖိုးထား၍ ထိတွေ့ ဆက်ဆံလိုကြမည်။ နေရာပေးကြမည်။ တန်ဖိုးမဲ့လူသားတစ်ယောက်ကိုမည်သည့် အသိုင်းအဝိုင်းကမျှ လက်မခံလိုဟူသည့်ဆင်ခြင်ဖွယ်အတွေးများကိုတစ်စိစိမိမ့်ရလာစေပါသည်။

စာရေးသူသည် ဇာတ်တက်ပိုင်းတစ်လျှောက်လုံးကို နှစ်ပိုင်းပြတ်နေ၍ ပြန်လည်ဖာထေးထားသော ကျပ်တန်အစုတ်ကလေး တစ်ရွက်ကို တစ်ယောက်လက်မှ တစ်ယောက်ကူးပြောင်းပုံကို တင်ပြသည်။ စာဖတ်သူ၏စိတ်အာရုံကို မငြီးငွေ့ရအောင် သက်မဲ့ဇာတ်ဆောင် ကျပ်တန်ကလေးက စည်းရုံးစွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ ထိုသို့ ဖန်တီးထားသော်လည်း စာရေးသူအမှန်တင်ပြလိုသည်မှာ သက်ရှိလူသား တို့ဖြစ်သည်။ သက်ရှိလူသားတို့၏အသစ်အလွင်အကောင်းကိုမှ တန်ဖိုးထားသော စိတ်အမူအရာကိုထင်ရှားလာအောင် ထိုကျပ်တန်လေးပေါ် စူးစိုက်လာအောင်တင်ပြထားသည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင်ဇာတ်လမ်းကိုအဆုံးသတ်ရမည်။ အလှည့်အပြောင်းပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် အသုံးပြုသည့် အားပြိုင်မှုများကို လေ့လာကြည့်သောအခါ ကျပ်တန်အစုတ်ကို ဗဟိုပြု၍ လူသားတို့၏ အတ္တပေါ်အခြေတည်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပရိယာယ်မာယာချင်း အားပြိုင်မှုကို တွေ့ရသည်။ ထိုအားပြိုင်မှုသည် နေ့စဉ်ဘဝတွင် တွေ့ကြုံနေရသော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်သည့် အတွက် စာဖတ်သူတို့အဖို့ အရိုးဆုံးသည်သာ အလှဆုံးဖြစ်၍ စိတ်ဝင်စားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဇာတ်ထွတ်ပိုင်း၌မူ ကျပ်တန်လေး၏သံသရာလည်မှုကို အပြောင်းအလဲပြုသည်။ အလှကုန် ရောင်းသော ဆိုင်ရှင်မိန်းမကြီးထံသို့ ထမင်းချိုင့်လာပို့ရသောထော့နဲ့ထော့နဲ့နှင့် ဆင်းရဲသည့် မိန်းမကြီးရောက်လာသည်။ ဆိုင်ရှင်ကပိုက်ဆံသေတ္တာထဲရှိ ငွေစက္ကူများထဲမှ ကျပ်တန်တစ်ရွက်ကို လေးခေါက်ခေါက်၍ ထိုးထည့်ပေးလိုက်သည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် မိန်းမကြီးသည် ပိုက်ဆံကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်၍ပြန်ထွက်လာသည်။ လမ်းထိပ်ကွမ်းယာဆိုင်ကိုဝင်ပြီး၊ ကျားပျံမကောက် ဆေးလိပ် ၁ လိပ်၊ မရန်းပြား ၁ ထုပ်ယူ၍ မိမိလက်ခံ ရရှိထားသောငွေကိုလှမ်းပေးလိုက်သည်။ ဆိုင်ရှင်ကောင်လေးက မယူပေ။ အမေကြီးက မျက်စိမွဲနေ၍ သေသေချာချာ မကြည့်မိပါဟုဆိုပြီး ထိုကျပ်တန်ကိုပြန်ယူသည်။ ချွေးခံအိတ်ထဲမှ ပိုက်ဆံတစ်မတ်ကို ထုတ်ပေးပြီး ဆေးလိပ်မယူဘဲ မရန်းပြားထုပ်သာယူခဲ့သည်။ အိမ်သို့ရောက်သောအခါ ကလေးမကလေးက ဆေးလိပ်ကို မည်သည့် အတွက် မဝယ်ခဲ့သနည်းဟုမေးရာ မိန်းမကြီးကအကျိုးအကြောင်း ပြန်ပြောသည်။ ထိုအခါကလေးမက လေးကထိုပိုက်ဆံကိုယူပြီး ဟိုဘက်လမ်းထဲကဆိုင်ကိုသွားဝယ်မည်။ ဆိုင်ရှင်မိန်းမကြီးသည် မျက်စိမကောင်း၍ လက်ခံလိမ့်မည်ဟု ပြောဆိုသည်။ သို့ရာတွင် မိန်းမကြီးကလက်မခံခဲ့ပေ။ ကလေးမလေးက ရှင်စောပုဘုရား အလှူခံပုံးထဲထည့်မည်ဟု ပြောသေး သည်။ ထိုအခါ

“မလုပ်ကောင်းဘူး၊ အမေကြီးတောင် ဒီပိုက်ဆံကိုရတော့ တော်တော်စိတ်မချမ်းသာ ဖြစ်သွားရသေးတာ။ သူများတွေ လက်ထဲရောက်သွားရင်လည်း ဒီလိုပဲ ခံစားရမှာပေါ့”
(စာ-၂၀၂) ဟုလည်းကောင်း၊

“မလုပ်ပါနဲ့ကွယ်၊ ဟိုဘဝက လှူဒါန်းတာ မစင်ကြယ်ခဲ့လို့ ဒီဘဝမှာ ဒုက္ခိတတစ်ပိုင်း လာဖြစ်နေတာ။ နောက်ဘဝဆို ဆက်ပါနေပါဦးမယ်။ လှူတယ်ဆိုတာ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းစိတ်ထားမှကွဲ့။ အင်း.....ဒီပိုက်ဆံကိုမသုံးဘဲ ထားလိုက်တာ အကောင်းဆုံးပါပဲလေ” (စာ-၂၀၂)

ဟုလည်းကောင်းပြောဆိုခဲ့သည်။ ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် စာရေးသူသည်လောကရှိ လူအသီးသီး၏ အတ္တစရိုက်အသီးသီးကိုတင်ပြပြီးနောက်လောက၌ ရှိသင့်ရှိထိုက်သောလူသားတို့၏ မွန်မြတ်သော စိတ်ဓာတ်ကို ဆင်းရဲသောမိန်းမကြီးပြောစကားဖြင့် တင်ပြထားခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ထိုကျပ်တန်အနွမ်းလေးကိုဖျာအောက်သို့အသာအယာထိုးထည့်ကာ သိမ်းဆည်း ထားလိုက်သည်ဟုအဆုံးသတ် ထားပါသည်။ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းနှင့်ဇာတ်သိမ်းပိုင်းတွင် သိလိုဇောဖြင့် မောခဲ့ ကြသည့်ပရိသတ်တို့အားစိတ်ကြည်လင်သန့်ရှင်းသွားစေသည်။ ဘဝအမောကိုပြေစေသည်။ မိမိတို့၏အတ္တစိတ်များကို မိမိတို့ပြန်မြင်ယောင်ပြီးဆင်ခြင်သင့်သည်ဟူသော အတွေးမှန်ကိုကိန်းအောင်း လာစေ ပါသည်။

စာရေးဆရာမင်းလူသည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှလူတိုင်းတွေ့ကြုံနေကြဖြစ်သည့် ဖြစ်ရပ်ကလေးတစ်ခုကိုစာဖတ်သူတို့ စိတ်အာရုံ၌ စဉ်ဆက်မပြတ်သိလိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်နေလောက်အောင် ဇာတ်ကွက်ငယ်များစွာဖြင့်ချိတ်ဆက်မိမိတင်ပြထားသည်။ ဇာတ်ကွက်တိုင်း လျင်မြန်စွာလှုပ်ရှားနေသကဲ့သို့ လူတို့၏ သဘောသဘာဝများ၊ စိတ်နေသဘောထားများကိုလည်းခံစားမိစေသည်။ စာဖတ်သူအား ဇာတ်ကွက်တိုင်းတွင် အတွေးအမြင်ကိုကိန်းအောင်းလာစေသည်။ ဝတ္ထုကိုဖတ်လိုက်သည့်အခါ ‘ကိုယ်တိုင်လည်း ကြုံဖူးပါလား’ ဟုတွေးမိကာ၊ သင်ခန်းစာယူမိ စေပါသည်။ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှု အတတ်ပညာအထူးကျွမ်းကျင်သည်ဟုဆိုရပါမည်။

ဘာမှမဟုတ်ပါဘူး?

ဘာမှမဟုတ်ပါဘူးဝတ္ထုတိုသည် ၂၀၀၁ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ရွှေမြင်သာဂျာနယ်၌ ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း

နေ့စဉ်ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိသော သာမန်အကြောင်းအရာများထဲမှ တွေးစရာများကို တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရုပ်မြင်သံကြားစက်ထဲမှ ကြော်ငြာထဲတွင် ရေအိုင်ကိုမော်တော်ကားဖြတ်မောင်းစဉ် ရေလွင့်စဉ်သွားပုံမှာ လှပသော်လည်း လက်တွေ့လောကတွင်မူ ရေရွံ့သည့် သူကရွံ့၊ ချော်လဲတဲ့သူကလဲ ဖြစ်ရလေသည်။ သိန်းရာချီတန်သော ဆလွန်းကားသစ်ကို မောင်းသူသည် ကားကျော်ရန် ကြိုးစားရင်း ရေအိုင်ကို ဖြတ်မောင်းသည်။ သီလရှင်တစ်ပါးရွံ့စိုစိုသွားသော်လည်း အရှိန်မလျော့ အမှတ်မထားခဲ့ပေ။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူသည် ညက မီးပျက်၍ မီးအိမ်ရှာရာမှ ခုံနှင့်တိုက်မိ၍ ဒူးခေါင်းနာ သွားသည်။ မနက်တွင် ယောင်လာသည်။ ဆေးဝယ်ရန် ဖြည်းဖြည်း ထိန်းလျှောက် လာစဉ်၊ ကားကူတွန်းပေးရန် အကူအညီတောင်းလာသည်။ ခြေထောက်နာနေ၍ မကူညီနိုင်ကြောင်းပြန်ပြောလိုက်သည်။ လှည့်အထွက်တွင် ကားသမား၏တောက်ခေါက်သံ ကြားလိုက်ရသည်။ ထိုသူသည် သူ၏ကားဖြင့် ကားရပ်စောင့်နေသူများကို ခေါ်တင်ဖူးမည် မဟုတ်သလို၊ သူ့ကိုလည်း မည်သူကမျှ အပြစ်တင် ရှုတ်ချနေမည်မဟုတ်ပေ။ လမ်းမသိ၍မေးလျှင် တတ်နိုင်သမျှ ကူညီပေးတတ်ကြသော်လည်း တစ်ခါ တစ်ခါ ကသိကအောင့်ဖြစ်ရသည်လည်းရှိသည်။ ကားဖြင့်လာသူများသည်လမ်းမသိ၍မေးသည်။ တိကျသေချာအောင်မေးမည်ပြုစဉ် ကားပေါ်မှ လူကြီးအိမ်ဟု ပြောသည့်အတွက် အသက် ၉၆ နှစ်အရွယ်ရှိ အဘနန်းအိမ်ကို ညွှန်ပြလိုက်သည်။ ထိုအခါ စိတ်ဆိုး၍ ကားကို ဆောင့်ကြီး အောင့်ကြီး မောင်းထွက်သွားလေသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

လူအမျိုးမျိုးစိတ်အထွေထွေကိုတင်ပြရင်း၊ လူတို့၏စိတ်နေသဘောထား၊ ကိုယ်ကျင့်တရားအားနည်းမှုများကိုထောက်ပြလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဇာတ်လမ်းပန်တီးပုံ

စာရေးဆရာမင်းလူသည် ဝတ္ထုတိုများကိုဖန်တီးရာ၌ အကြောင်းအရာရွေးချယ်မှု ရှုထောင့်၊ ရွေးချယ်တင်ပြဟန်၊ ဇာတ်လမ်းဆင်တင်ပြဟန် တို့ကို တစ်ပုဒ်နှင့်တစ်ပုဒ်မတူဘဲ၊ စာဖတ်သူ၏ စိတ်တွင် ဆန်းကြယ်လာသည်ဟု ထင်မြင်ခံစားရအောင် တင်ပြရေးသားလေ့ရှိပါသည်။ ဝတ္ထုတို ပုံသဏ္ဍာန်ကို ပုံသေမထားဘဲ အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲတင်ပြတတ်သည်မှာ မင်းလူ၏ထူးခြားမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။

‘ဘာမှမဟုတ်ပါဘူး’ဝတ္ထုသည်လူတို့၏စိတ်နေသဘောထား၊ ကိုယ်ကျင့်တရားအားနည်းမှုများ ကို ထောက်ပြလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ထောက်ပြပြီး စိတ်ဓာတ်ယဉ်ကျေးမှုကို မွေးမြူတတ်သည့် သဘောဆီသို့ လမ်းညွှန်ထားသည်ဟုထင်မြင်မိပါသည်။ ကျွန်တော် ဟူသော ဇာတ်ကြောင်းပြောသူမှ တစ်ဆင့်ဇာတ်လမ်းကို တင်ပြထားခြင်းဖြစ်၍ ကိုယ်တိုင်ပြောရုံထောင့်မှ တင်ပြထားပါသည်။

စာရေးသူသည်ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကိုတင်ပြရာတွင်တွေ့မြင်သမျှ၊ တွေ့ကြုံသမျှအဖြစ်အပျက်များကို ဝတ္ထုတိုအများစုတွင်တွေ့ရလေ့ ရှိသည့်အတိုင်း အဖြစ်အပျက်များကိုချိတ်ဆက်ပြီး ဇာတ်လမ်းဆင် တင်ပြ ထားသည့်သဘောမျိုးမဟုတ်ပေ။ တွေ့သမျှ၊ မြင်သမျှဖြစ်ရပ် တစ်ခုချင်းကိုဇာတ်ကွက်တစ်ခုစီ ခွဲထုတ် ပြီးဇာတ်ကွက်တစ်ကွက်စီ တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဇာတ်လမ်း၏အဖွင့်တွင် စာရေးသူက “နေ့စဉ်ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိသောသာမန်အသေးအဖွဲ့အကြောင်းအရာကလေးများသာဖြစ်ပါ သည်။ သို့ရာတွင်တွေးစရာကလေးများပါရှိနေသဖြင့် ရေးသားတင်ပြလိုက်ပါသည်” (စာ-၄၄၇)

ဟုဖော်ပြထားပါသည်။ အရိုးဆုံးရေးသားထားသော်လည်း စာဖတ်သူတို့အား ဝတ္ထုအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှု ဖြစ်လာအောင်အစပျိုးနိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုသို့ အစပျိုးပြီးနောက် စာရေးသူ၏အမြင်အာရုံသို့ ရောက်ရှိလာသော မြင်ကွင်းများကိုဖော်ပြသည်။ ရုပ်မြင်သံကြားမှ လာသော ဘောလုံးပွဲအစီအစဉ်များ ကြားထဲတွင်လာတတ်သော စီးကရက်ကြော်ငြာတစ်ခုထဲမှ လမ်းပေါ်က ရေအိုင်ကို မော်တော်ကား ဖြတ်မောင်းစဉ် ရေများလွင့်စဉ်ထွက်သွားကာ ဘေးမှ မိန်းကလေးကို စင်သွားသည်။ ထိုမြင်ကွင်းသည် ကြော်ငြာဖြစ်၍ လှပနေသည်။ စာရေးသူက ထိုကဲ့သို့သော မြင်ကွင်းမျိုးကို အပြင်၌တွေ့ဖူးသည်။ လက်တွေ့ဘဝတွင်မူ ထိုမြင်ကွင်းမျိုးသည်မလှပပါ။ ကားမှတ်တိုင်တွင် စောင့်နေသူများမှာ ရေကို ရှောင်ရင်း ရုတ်ရုတ်သံသံ၊ ဖရိုဖရဲဖြစ်သွားကြသည်။ ဆရာမတစ်ယောက်၏ အင်္ကျီဖြူတွင် ရွှံ့ရေစက်စင် သွားပါသည်။ ကျောင်းသူလေးတစ်ယောက်သည် ရေရှောင်ရင်းချော်လဲသွားပါသည်။ ထိုမြင်ကွင်းများ သည် ဒိဋ္ဌဓမ္မလောကတွင် မြင်တွေ့ နေရသောမြင်ကွင်းများပင်ဖြစ်ပါသည်။ စာရေးသူတင်ပြသော မြင်ကွင်းအဆုံးတွင် စာဖတ်သူအားတွေးရန် အခွင့်အရေးပေးထားပါသည်။ ထိုမြင်ကွင်းများနှင့်အတူ မိမိကိုယ်ကိုဆန်းစစ်ဝေဖန်ဆင်ခြင်မိလာစေပါသည်။ စာရေးသူသည် ဖြစ်ရပ်များကို ချိတ်ဆက်၍ တစ်ပြင်တည်းမတင်ပြဘဲ တစ်ကွက်ချင်းတင်ပြသည့်အတွက် စာဖတ်သူတို့အနေဖြင့် ရပ်နား တွေးတောခွင့်ရသည်။ ဆင်ခြင်ခွင့်ရသည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။ စာရေးသူက သူ၏မြင်ကွင်းများ အပေါ်တွင်

“တစ်ခါကကျွန်တော်မြင်လိုက်ရသော
မြင်ကွင်းကတော့ပုံမှန်ထဲကတစ်ခုဖြစ်သည့်တိုင်ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသည်ဟု
ထင်မိ၏” (စာ-၄၄၇)

ဟုသုံးသပ်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။
ထိုသို့အစပျိုးပြီးနောက်စာရေးသူသည်ဖြစ်ရပ်တစ်ခု(သို့)မြင်ကွင်းတစ်ခုသို့ပြောင်းပြီး တင်ပြသည်။ စာရေးသူက

“ဆလွန်းကားသစ်ကလေးတစ်စင်းသည် တလှစ်လှစ်မောင်းလာသည်။ ရှေ့ကကား တစ်စင်းကို ဟွန်းသံတတီတီ ပေးပြီးလမ်းတောင်းသည်။ ရှေ့ကားကဖယ်မပေး။ ထိုအခါ ဆလွန်းကားလေးကလမ်း၏ ညာစွန်းယာဉ်ကြောမှ မရရအောင် ကျော်တက် သည်။ မိုးရွာပြီးစဖြစ်သဖြင့် ပလက်ဖောင်းနှင့် ကပ်လျက်လမ်းပေါ်တွင် ရေတွေအိုင်ထွန်းနေသည်။ အရှိန်ပြင်းစွာဖြတ်မောင်းသဖြင့်ရေများသည် မော်တော် ဦးပိုင်းမှဖြာထွက်သလိုလှပစွာလွင့်စင်သည်။ကားမောင်း သူမှာချောမောလှပသော အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်၏။ သူသည် ယောက်ျားနဲ့စိတ်ဆိုးလာသလား။ ချစ်သူနှင့် ချိန်းထားတာနောက်ကျနေလို့အလျင်လိုနေတာလားမသိ။ကားကိုနည်းနည်းမှအရှိန်မလျှော့ဘဲဆက်မောင်းသွားသည်။ နောက်မှာ ဘာဖြစ်ကျန်ခဲ့တယ် ဆိုတာလည်း အမှတ်ထားဟန်မတူ” (စာ-၄၄၇)

ဟုရေးဖွဲ့တင်ပြထားသည်။
စာရေးသူသည်မြင်ကွင်းတွင်ပါဝင်သောဆလွန်းကားသစ်လေး၏ ရွေ့လျားပုံ၊လမ်းနှင့်ပလက်ဖောင်းအခြေ အနေ၊ ကားမောင်းသူအမျိုးသမီး၏ရုပ်အသွင်နှင့် စိတ်အသွင်တို့ကို ဇာတ်ကွက်တစ်ခုထဲတွင် ပါဝင်အောင် ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ်တင်ပြထားသည်။ ကားကိုအရှိန်မလျှော့ဘဲအလျင်စလို မောင်းတတ်သူ တို့၏ဖြစ်လေ့ရှိသော စိတ်နေသဘောထားကိုစာရေးသူက မှန်းဆပြထားသည်။ ကားမောင်းသူ အမျိုးသမီးသည် ရုပ်ရည်ချောမောသည်ဆိုသော အကြောင်းကိုလည်းတင်ပြထားသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကို တင်ပြပြီးမှ ကားအရှိန် မလျှော့ဘဲမောင်း၍ ဒုက္ခဖြစ်ရပုံကို

“ဖြစ်ပုံကတော့ရေအိုင်ကိုအတင်းဖြတ်မောင်းသဖြင့်ဖွားခနဲထွက်လာသောရွှံ့ရေများသည် ပလက်ဖောင်းပေါ်မှလျှောက်လာသောသီလရှင်တစ်ပါးကိုရွှံ့ရွှံ့စိုသွားစေခြင်းပင်ဖြစ်သည်”
(စာ-၄၄၈)

ဟုဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ ဇာတ်ကွက်ကလေးတစ်ခုအတွင်း၌ပင် စာဖတ်သူအား သိလိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်အောင် ဖန်တီးမှုနှင့် သိလိုစိတ်ပြေလျော့ သွားအောင် ဖန်တီးမှုသဘောများ ပါဝင်ပါသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်များအရ ရုပ်ရှည်ချောမောလှပသော အမျိုးသမီး၏ အတွင်းစိတ်မချောသော သဘောကိုခံစားလိုက်ကြရသည်။ ခံစားမိသည်နှင့်အမျှ မည်သို့ပင် မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာရှိသည်ဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါးအား ထိခိုက်နစ်နာမှု မဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်သင့်သည်ဆိုသော အတွေးအသိကို ရရှိလာအောင် တင်ပြနိုင်စွမ်းရှိပါသည်။

ဇာတ်ကွက်အဆုံးတွင်
“စောစောကဆလွန်းကားအသစ်ကလေးသည် သိန်းရာနှင့်ချီပြီးတန်လိမ့်မည်ဟုခန့်မှန်း မိ၏” (စာ-၄၄၈)

ဟုရေးသားထားပါသည်။ ကားကတန်ဖိုးကြီးသော်လည်း ကားမောင်းသူအမျိုးသမီးသည် ရုပ်ရှည် ချောမောသော်လည်း စိတ်ဓာတ်တန်ဖိုးမဲ့ သည်ဆိုသောအတွေးဆီသို့ရောက်အောင်တင်ပြထားသည်။ စာဖတ်သူတို့အနေဖြင့် မိမိတို့၏ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကိုဆင်ခြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် စိတ်ဓာတ်တန်ဖိုး မြင့်တက် အောင်ကျင့်ကြံသင့်သည်ဆိုသောအတွေးကိုပေးထားပါသည်။

တတိယဖြစ်ရပ်မှာ စာရေးသူ၏ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ စာရေးသူသည်မီးပျက်သွားသဖြင့် မီးအိမ်ရှာရန်အိမ်ရှေ့သို့ ထွက်လာစဉ်၊ ကုလားထိုင်နှင့်တိုက်မိ၍ဒူးခေါင်းနာနေသည်။ မနက်ရောက် သောအခါ ဒူးခေါင်းရောင်နေသည်။ ဒူးခေါင်းနာနေသော်လည်း ဖြည်းဖြည်းထိန်းလျှောက်၍ ရသည့်အတွက်ဆေးဝယ်ရန်နှင့်လမ်းလျှောက်ကြည့်ရန်ထွက်လာခဲ့သည်။ လမ်းပေါ်တွင်နှိုးမရသောကားတစ်စင်း

တွေ့သည်။ ကားမောင်းသူကသူ့ကားကိုနည်းနည်းတွန်းပေးရန်တောင်းဆိုသည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူက
“ကျွန်တော့်ဒူးခေါင်းက ဖြည်းဖြည်းလျှောက်ရုံလောက်သာရမည်။
ကားတွန်းတယ်ဆိုတာကအားစိုက်ပြီးခြေကန်တွန်း ရမှာဆိုတော့.....”
“ဆောရီးပဲဗျာ၊ ကျွန်တော်ခြေထောက် နာနေလို့ပါ” (စာ-၄၄၈)

ဟုငြင်းလိုက်ပါသည်။ ကားမောင်းသူသည် ရုတ်တရက်မျက်နှာတောင်ပြောင်းလဲသွားပြီး ခြေထောက် များကို မသင်္ကာသလို ကြည့်သည်။ ဒူးခေါင်းကို သက်သေခံအဖြစ် လှန်ပြရမည့် အနေအထားမျိုး ဖြစ်သည်။ လှန်မပြတော့ဘဲ ဆက်လျှောက်လာသည်။ နောက်ဖက်မှာ တောက် ခေါက်သံကြားရသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်နှင့် တစ်ဆက်တည်း အတွေးတစ်ခုဝင်လာပါသည်။

“ထိုသူသည်နေ့စဉ်နှင့်အမျှမော်တော်ကားနှင့်သွားလာနေခဲ့လိမ့်မည်။ လမ်းတစ်လျှောက် တွင်တုန်ချိတုန်ချိလျှောက်သွား နေသောသက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင် တွင် နှုတ်လျှောက်ရပ်ရင်း ကားစောင့်နေသောကိုယ်ဝန်ဆောင် အမျိုးသမီးများ၊ ကျောင်းချိန်မမီမှာ စိုး၍ ဘတ်စ်ကားလာရာဘက်ကို လည်တဆန့်ဆန့်မျှော်နေသော ကလေးငယ် များကို မြင်မိမှာ သေချာသည်။ ထိုသူများကို လူမှုရေးအသိစိတ်ဓာတ်ဖြင့် သူ့ကားပေါ်ခေါ်တင်သွားတာမျိုး တစ်ခါမှ ရှိခဲ့ဖူးမည် မထင်ပါ” (စာ-၄၄၈)

ဟုရေးသားတင်ပြထားသည်။ ထိုအကြောင်းကိုတင်ပြရာ၌ကားမောင်းသူကစာရေးသူအားလူတစ်ဖက်သား ကိုရိုင်းပင်းလိုစိတ်၊ ကူညီလိုစိတ် ခေါင်းပါးသည်ဟူသောအမြင်ဖြင့် တောက်ခေါက်လိုက်သည်။ မိမိအကူအညီမရသောအခါ သူတစ်ပါးကိုအပြစ်တင်တတ်သူသည် မိမိကိုယ်တိုင်က အကူအညီ လိုအပ်သူများကို ကူညီပေးခဲ့ပါသလားဟူသော အတွေးနှင့်ဆက်စပ် ပေးလိုက်သောအခါ လူ့စိတ် သဘောနှင့် ပတ်သက်၍အရေးပါသော ကိုယ်ကျင့်တရားအမြင်များရရှိလာပါသည်။ ထို့ထက်ပို၍ လေးနက်သောအတွေးကိုစာရေးသူကတင်ပြခဲ့သည်။

“ထိုသူများကလည်း သူ့ကိုအပြစ်တင်ရှုတ်ချသောမျက်လုံးများဖြင့်တစ်ခါမျှ ကြည့်ခဲ့ဖူး လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ” (စာ-၄၄၈)

ဟူသောတင်ပြချက်ဖြစ်သည်။ လောကတွင် ကိုယ့်အလိုမပြည့်သော အင်အားကြီးသူအချို့က အပြစ်တင် တတ်သော်လည်း အင်အားနည်း သူများကမူအပြစ်တင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိပါဆိုသောလူမှု ဆက်ဆံရေးနှင့် လူမှုကျင့်ဝတ်တရားကို ထင်ရှားအောင် တင်ပြထားပါသည်။

စတုတ္ထဖြစ်ရပ်တွင် မြန်မာလူမျိုးတို့၏စရိုက်ကိုအစပျိုးထားသည်။ မြန်မာတို့သည် ကူညီတတ် သည်။ လမ်းမသိသူများကို လမ်းညွှန်တတ်သည်။ အိမ်တိုင်ရာရောက်လိုက် ပို့တတ်သည်။ ထိုသို့သော နှစ်သက်ဖွယ်လေ့ကြောင့် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များက

“မြန်မာပြည်ရောက်လျှင် မြေပုံမပါရင်တောင် လမ်းမှားမှာ မပူရဘူး” (စာ-၄၄၈)

ဟုချီးကျူးလေ့ရှိပုံဖြင့်တင်ပြခဲ့သည်။ သို့သော်ကားနှင့်လာသူများသည်လမ်းမသိ၊ အိမ်မသိ၍ မေးမြန်းရာတွင်အထက်စီးက ဆက်ဆံတတ် ကြသည်။ ကားပေါ်မှ လှမ်းမေးတတ်သည်။ ကားပေါ်က လှမ်းခေါ်တတ်သည်။ ထိုကဲ့သို့တွေ့ကြုံရလေ့ရှိသည့် ဖြစ်ရပ်များကိုတင်ပြပြီးမှ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူ ကြုံတွေ့ရသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကိုတင်ပြသည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြောသူအား ဒရိုင်ဘာကလမ်းနံမည် တစ်ခုမေးလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကားနောက်ခန်းတွင် ထိုင်နေသော မိန်းမကြီးတစ်ယောက်က ‘လူကြီးအိမ်လေ၊ လူကြီးအိမ်’ဟု ပြောသည်။ စာရေးသူက ရပ်ကွက်ထဲတွင် အသက်အကြီးဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဆော်ကြီး အဘနန်းအိမ်သို့ လမ်းညွှန်လိုက်သည်။

“ထိုအခါမိန်းမကြီး၏မျက်နှာသည် တစ်မျိုးပြောင်းသွားပြီး အဲဒီလူကြီးမျိုးကိုပြောတာ မဟုတ်ဘူးဟု ခတ်ဆတ်ဆတ် ပြောသည်။ ထို့နောက် “မောင်းတော့၊ မောင်းတော့”ဟု အမိန့်ပေးလိုက်၏” (စာ-၄၄၉)

ဟုတင်ပြထားပါသည်။ ကားနောက်ခန်းသို့လှမ်းကြည့်မိသောအခါတွင်ရာထူး၊ အာဏာရှိသည့် လူကြီးအား ပေးမည့်လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ကိုတွေ့ရသည်။ စာရေးသူခံ ယူထားသော လူကြီးမှာ အသက်အရွယ်အကြီးဆုံးသောသူဖြစ်သည်။ ကားပေါ်ကမိန်းမကြီးရည်ညွှန်းသော လူကြီးမှာ ရာထူး အရှိန်အဝါကြီးသူဖြစ်သည်။မင်းလူသည်သူ၏အတွေ့အကြုံဖြစ်ရပ်များ၊လူမှုဆက်ဆံရေးဘဝအတွင်းမှ လူ့စိတ်သဘောထား ထိတွေ့ခံစားရပုံများကို သရော်ကွက်များထည့်၍ တင်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ဝတ္ထု၏အဆုံးတွင်

“ကျွန်တော်ပြောလိုက်တာဘာများမှားလို့လဲ။အဘနန်းဆိုတာအသက်ကိုးဆယ့်ခြောက်နှစ် တောင်ရှိပြီ။ ဒီရပ်ကွက်ထဲမှာသူ့ထက်ကြီးတဲ့လူကြီးရယ်လို့ရှိမှမရှိတာပဲလေ” (စာ-၄၄၉)

ဟုတင်ပြထားပါသည်။ စတုတ္ထဖြစ်ရပ်တင်ပြသည့်အပိုင်းတွင် လူတို့၏စရိုက်အမူအရာများကို အကျယ် မဖွဲ့သော်လည်း ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းဖြင့် တို့ကာထိကာဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ ဇာတ်လမ်းတွင် ပါသော ဇာတ်ဆောင်များမှတစ်ဆင့်လူ့စရိုက် လူ့သဘာဝများကိုတင်ပြရာတွင် ဝတ္ထုတိုသဘောပီသအောင် တင်ပြလေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

မင်းလူသည် ဝတ္ထုတိုများကို တင်ပြရာတွင် ဇာတ်လမ်းကို အလေးထားလေ့မရှိပါ။ ဘာမှမဟုတ်ပါဘူးဝတ္ထုတိုတွင် ဖြစ်ရပ်များ ကိုပင်ဆက်စပ်ထားခြင်းမရှိပေ။ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ဇာတ်ကွက်တစ်ခုဖြင့်သာတင်ပြထားသည်။ ဇာတ်ကွက်တစ်ကွက်တွင် စာရေးသူတင်ပြ လိုသောမြင်ကွင်းနောက်ခံနှင့်အတူရည်ရွယ်ချက်ကိုဖော်ပြမည့်ဇာတ်ဆောင်ပါဝင်ပါသည်။ ဖြစ်ရပ်များနှင့်နေရာဒေသနောက်ခံ၊ဇာတ်ဆောင် တို့၏စရိုက်များကို ပေါင်းစည်းတင်ပြလိုက်သောအခါ ဇာတ်ကွက်အဆုံးတွင် စာရေးသူပေးချင်သော အတွေးတစ်ခု၊ ခံစားမှုတစ်ခုကိုရလာ တတ်ပါသည်။ ဝတ္ထုတွင်ဇာတ်လမ်းမှဖြစ်ရပ်အားလုံးချိတ်ဆက်လိုက်သောအခါ စာရေးသူတင်ပြလိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်သည် တစ်ခုတည်း ဖြစ်သွားပါသည်။ လူ့လောက၌ မိမိ၏အတ္တကိုယ်ကျိုးကိုသာ ဦးစားပေးပြီး အခြားသူများအပေါ်ခံစားမှု မရှိ၊ စိတ်ဝင်စားမှုမရှိ၊ ကိုယ်ချင်းစာ တရားမရှိသော သူတို့၏မယဉ်ကျေးသော စိတ်အမူအရာများကို ထောက်ပြထားသည်သာဖြစ်သည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ဤစာတမ်းတွင်မင်းလူ၏ဝတ္ထုတိုများမှအတွေးအမြင်ဝတ္ထုတို(၃)ပုဒ်၏ဖန်တီးမှုကိုလေ့လာတင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ မင်းလူ၏ဝတ္ထုတိုများကို လေ့လာကြည့်သောအခါ လောက၌ နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော ဖြစ်ရပ်များထဲမှ အချို့အကြောင်းအရာများကို ဗဟိုပြု၍ ဇာတ်လမ်း ဆင်ရေးသားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မင်းလူသည်ဝတ္ထုတိုဖန်တီးမှုအတတ်ပညာနှင့်ပတ်သက်ပြီးစိတ်ကူးစိတ်သန်းကောင်းမွန်သူဖြစ်သည့် အလျောက် စာဖတ်သူတို့အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ဖြစ်နေသော ကိစ္စလေးသည်ပင် ဝတ္ထုတိုအသွင်ဖန်တီး လိုက်သောအခါနှစ်သက်ဖွယ်ရာသဘောမြောက် ဖြစ်လာပါသည်။ ထို့ပြင် စာဖတ်သူကိုလည်း ဘဝအတွေး အမြင်ပေးနိုင်စွမ်းရှိသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။

ကျွန်တော်နှင့်အတောင်ပံဝတ္ထုတွင် လူနှင့်လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိနေသော ခြင်္တို့သည် လူသားတို့အားကြီးကျယ်သော ရောဂါကို ဖြစ်လာစေသည်။ဒုက္ခများစွာပေးနိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သေသည်အထိ အစွမ်းထက်သည်။ လူသားတို့သည် မိမိတို့အသက်ရှင်ရေး၊ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရေးအတွက်မိမိတို့သွေးဖြင့်အသက်ရှင်သော ခြင်္တို့ကိုသုတ်သင်သတ်ဖြတ်သင့်သည်။ သို့ရာတွင် ခြင်္တို့၏ဘဝရပ်တည်မှု အတွက်ခြင်သည်လည်းရုန်းကန်လှုပ်ရှားရသည်။ ခြင်ဘဝအတွေးအကြံလေး ကိုမှမရခင် အသက်ဆုံးရ မည်ဆိုလျှင် ကရုဏာသက်ဖွယ် ဖြစ်သည်ဆိုသော အတွေးကို တင်ပြထားပါသည်။ သတ္တဝါအချင်းချင်း အင်အားကြီးသူတို့သည် မိမိတို့အတ္တအတွက် မညာမတာ ကာကွယ် တွန်းလှန်ကြရမည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်စာရေးသူက သတ္တဝါတို့၏ဘဝသည် မည်မျှပင်သေးငယ်ပါစေ၊ သူ့ဘဝနှင့်သူထိုက်တန်သော ရုန်းကန်မှုရှိသည့် အတွက်ကြောင့် ထိုက်တန်သော ဘဝအခွင့်အရေးများလည်း ခံစားသင့်သည်ဟူသော ကိုယ်ချင်းစာတရားနှင့် ယှဉ်သော အတွေးအမြင်ကိုပေးပါသည်။

ကျပ်တန်ပုံပြင်ဝတ္ထုတွင်မူကျပ်တန်အစုတ်ကိုရလာသည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့် လူတို့၏ ခံစားမှုနှင့် ကိုယ့်လက်မှလွတ်သွား အောင်ကြိုးစားကြပုံကို တင်ပြထားသည်။ လူဆင်းရဲသော်လည်း စိတ်ဓာတ်မဆင်းရဲသည့် သူတို့၏အကြောင်းကို ဂုဏ်တင်ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။ ထိုအတွေးအကြံမှာ လူတိုင်းကြုံတွေ့ကြဖူးသည်သာဖြစ်၍လူ့စိတ်ကိုထင်ဟပ်စေတတ်သောသဘောကိုတွေ့မြင်ရသကဲ့သို့လူ တိုင်းကို သင်ခန်းစာယူမိစေသည့် အတွေးအမြင်ပါသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်ပါသည်။

‘ဘာမှမဟုတ်ပါဘူး’ဟူသောဝတ္ထုတိုသည် လူတို့နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော ဖြစ်ရပ်များထဲမှ တွေးစရာရှိနေသော အကြောင်းဖြစ်ရပ် များကိုတင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လူမှုအဖွဲ့အစည်း အတွင်း၌ အရေးကြီးသည်ဟုမဆိုသာ၊ မည်သို့မျှမဟုတ်သောအပြုအမူများသည် တစ်ဖက်သားတွင် မည်မျှထိခိုက် နှစ်နာစေသည်ဆိုသောသဘောကိုသတိမူမိလာအောင်အသိပေးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဘာမျှမဟုတ်သော သာမန်ဖြစ်ရပ်များကိုဖတ်ပြီး၊ နောက်ကွယ်တွင်ရှိသော အသိအမြင်များကို စာဖတ်သူတို့သိရှိခံစား စေသည့်၊တွေးတောမိစေသည့်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ယခုလေ့လာတင်ပြထားသော ဝတ္ထုတိုများသည် စာဖတ်သူတို့ကို နှစ်သက်မှုပေးနိုင်သကဲ့သို့ လက်တွေ့လောကတွင်လည်း ဆင်ခြင်စရာ၊ လိုက်နာစရာ၊ ရှောင်ကြဉ်စရာ၊ သတိပြုစရာတို့ကို ပေးသော ဝတ္ထုတိုများပင်ဖြစ်ပါသည်။ စာရေးသူ၏စိတ်ကူးစိတ်သန်း ကောင်းသကဲ့သို့တင်ပြထားပုံများ မှာလည်း နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသည့် ဝတ္ထုများပင် ဖြစ်ပါသည်။

နိဂုံး

ဝတ္ထုတိုများသည် စာဖတ်သူအား ပေးလိုသည့်သုတသဘောကို ရသစာပေအဖွဲ့ဖြင့် အသိပေးထားတတ်ပါသည်။ စာဖတ်သူ၏ စိတ်တွင် ပို၍စွဲမြဲနိုင်စေပါသည်။ ဝတ္ထုတိုများသည် စာဖတ်သူအား ဘဝအတွက်အဖိုးတန်သော အတွေးအမြင်ကို ရသခံစားမှုမှ တစ်ဆင့်ရရှိစေ ပါသည်။ မင်းလူ၏ အတွေးအမြင်ဝတ္ထုတိုများသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မလောကနှင့်နီးစပ်ပြီး သဘာဝကျသည့်အတွက် စာဖတ်သူ၏စိတ်ကိုစည်းရုံး ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသကဲ့သို့ တွေးတော ဆင်ခြင်နိုင်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

မှတ်စု

- ၁။ မင်းလူ၊ (၂၀၁၆)၊ ၁၃၇-၃၉။
- ၂။ ယင်း၊ ၁၉၉-၂၀၂။
- ၃။ ယင်း၊ ၄၄၇-၄၄၉။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

ကလောင်စုံ။ (၂၀၁၄)။ **သို့---** မင်းလူဒေဝတာမြို့တော်။ ရန်ကုန်၊ သူရဲကောင်းလေးယောက် ပုံနှိပ်တိုက်။

စွမ်းရည်၊ မောင်။ (၁၉၇၆)။ **ဗမာစာပေ ဘယ်လဲဘာလဲ။** ရန်ကုန်၊ ရွှေအိုးစာပေ။

ဇော်ဂျီ။ (၁၉၉၄)။ **စာပေါင်းချုပ် (တ-တွဲ)။** ရန်ကုန်၊ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့။

တက်တိုး။ (၂၀၀၂)။ **ကမ္ဘာကျော်ဝတ္ထုတိုများနှင့်တက်တိုး၏ရှင်းပြချက်(ဒ- ကြိမ်)။** ရန်ကုန်၊ စိတ်ကူးချိုချို။

ထွန်းမြင့်၊ ဦး။ (၁၉၆၈)။ **ပါဠိသက်ဝေါဟာရအဘိဓာန်။** ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်များစာအုပ်ပြုစု ထုတ်ဝေရေးကော်မတီ။

ဘုန်းနိုင် (တက္ကသိုလ်-)။ (၁၉၈၁)။ **ဝတ္ထုရှည်ဟူသည်။ ဝတ္ထုရှည်စာတမ်းများ (ပ-တွဲ)။** ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်။

မင်းယုဝေ။ (၁၉၇၉)။ **ဝတ္ထုတို၏အင်္ဂါရပ်များ၊ ဝတ္ထုတိုစာတမ်းများ(ပ-တွဲ)။** ရန်ကုန်၊ စာပေ ဗိမာန်။

မင်းလူ။ (၂၀၁၆)။ **ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်။** ရန်ကုန်၊ ငါတို့စာပေပုံနှိပ်တိုက်။

မြန်မာစာအဖွဲ့။ (၁၉၉၁)။ **မြန်မာအဘိဓာန်။** ရန်ကုန်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန။

ဝင်းပပသူ၊ မ။ (၂၀၀၄)။ **မင်းလူစာစုစာရင်း (၁၉၇၆-၁၉၉၀)။** ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ စာကြည့်တိုက်နှင့် သုတပညာဌာန။

သူရိယကန္တီ။ (၁၉၆၇)။ **ဝတ္ထုရေးလိုသော် (ဒ-ကြိမ်)။** ရန်ကုန်၊ လင်းယုန်စာပေ။

အောင်မင်းခန့်၊ မောင်။ (၂၀၁၅)။ **မင်းလူစာစုစာရင်း (၁၉၇၆-၁၉၉၀)။** ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ စာကြည့်တိုက်နှင့် သုတပညာဌာန။

အောင်သင်း။ (၁၉၇၈)။ **စာပေရေးရာဆောင်းပါးများ။** ရန်ကုန်၊ အေးမြင့်စာပေတိုက်။

အောင်သိန်း၊ (ဆင်ဖြူကျွန်း-)။ (၁၉၇၉)။ **ဝတ္ထုတိုဖြင့် ဘဝလေ့သရုပ်ဖော်ခြင်း၊ ဝတ္ထုတို စာတမ်းများ (ပ-တွဲ)။** ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်။